

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: LABORATORIJSKE TEHNIKE V PATOLOGIJI

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak/dijakinja:

- pridobi splošno teoretično znanje, ki je podlaga za razumevanje stroke;
- pridobi teoretično in praktično znanje, ki mu omogoča samostojno opravljanje dela v okviru poklicnih kompetenc;
- povezuje teoretično in praktično znanje;
- pridobi sposobnost za hitro prilagajanje razmeram na delovnem mestu in za večjo mobilnost med delovnimi mesti;
- usposobi se za pripravo delovnih prostorov, materialov, reagentov, aparaturne in pripomočkov za delo;
- usposobi se za natančno in varno delo z biološkim materialom in reagenti;
- spozna in obvladuje postopke zagotavljanja kakovosti dela (samokontrola, notranja kontrola, zunanja ocena kakovosti);
- razvija poklicno etiko v skladu s kodeksom etike laboratorijskih delavcev, vključno z varovanjem podatkov;
- uporablja strokovno terminologijo v slovenskem in tujem jeziku;
- razvija poklicno pripadnost in se seznanja z novostmi v stroki;
- razvija osebnostne lastnosti, ki so pomembne za dobro in uspešno opravljanje poklica kot so odgovornost, natančnost, delavnost, samostojnost, samoiniciativnost, kritičnost, komunikativnost, vztrajnost, kreativnost in sposobnost vključevanja v timsko delo.

3. Poklicne kompetence

1. Načrtovanje in izvajanje obdelave tkivnega vzorca.
2. Načrtovanje in izvajanje obdelave celičnega vzorca.
3. Načrtovanje kemijskih, imunokemijskih in molekularnih tehnik v patologiji.

4. Operativni cilji

Načrtovanje in izvajanje obdelave tkivnega vzorca.	
Informativni cilji	Formativni cilji
Dijak/dijakinja: <ul style="list-style-type: none"> • opiše in navede pomen histopatološke diagnostične preiskave;	Dijak/dijakinja: <ul style="list-style-type: none"> • oceni makroskopske značilnosti vzorca; • identificira vzorce;

<ul style="list-style-type: none"> • opiše vrste tkivnih vzorcev njihov odvzem in transport; • razloži sprejem vzorca; • opiše in navede reagente za postopke načrtovanja posameznih faz dela obdelave vzorca (fiksacija, dekalcinacija, dehidracija, hidracija, vklop v parafin, izdelava parafinskega bloka, rezanje parafinskega bloka in izdelava neobarvanega histološkega preparata, pokrivanje preparatov (izdelava trajnega histološkega preparata); • našteje in opiše standardne laboratorijske metode v histopatološkem laboratoriju; • razloži in kritično oceni posamezne faze postopkov priprave vzorcev; • razloži tehnike priprave zmrzlega reza, • delovanje ultramikrotoma ter mikrotoma; • razloži pripravo vzorca za elektronsko mikroskopske preiskave; • opiše arhiviranje obarvanih histoloških preparatov in parafinskih blokov. 	<ul style="list-style-type: none"> • pripravi in obdela vzorec za izdelavo trajnega histološkega preparata (sušenje, rezanje z mikrotomom, osnovna barvanja – HE, pokrivanje, arhiviranje); • upošteva pravila varnega dela in ravnanja s kemijskimi in biološkimi odpadki; • izdelava neobarvane histološke preparate; • pripravlja trajne histološke preparate; • pripravlja reagente in delovne raztopine; • ravna z različnimi aparati (mikrotom) in jih vzdržuje; • izvede sterilizacijo različnih vrst materialov in kontrolira uspešnost sterilizacije; • izvaja osnovno vzdrževanje laboratorijskih orodij: redno čiščenje po navodilih, redni pregledi delovanja aparatov in naprav; • ugotavlja potrebe po reagentih in materialnih sredstvih; • obvešča odgovorno osebo o okvarah in vodi dokumentacijo; • odpravlja okvare na aparaturah v skladu s svojimi pristojnostmi; • samostojno izvede postopek po navodilih v tujem jeziku; • upošteva varstvo osebnih podatkov bolnika skozi celoten postopek.
---	---

Načrtovanje in izvajanje obdelave celičnega vzorca.

Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojasni razliko med citološko in histološko diagnostično preiskavo; • opiše vrste celičnih vzorcev, njihov odvzem in transport; • opiše sprejem vzorca (opiše, preveri podatke, identificira vzorec) in upošteva varstvo osebnih podatkov bolnika; • opiše postopke načrtovanja posameznih faz dela obdelave vzorca; 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oceni makroskopske značilnosti vzorca; • izvede identifikacijo vzorcev; • izvede postopke priprave in obdelave vzorca za izdelavo trajnega citološkega preparata (fiksacije, dehidracije, hidracije citoloških preparatov, osnovna barvanja (Giemsa, Papanicolaou), pokrivanje, sušenje, arhiviranje); • upošteva pravila varnega dela in ravnanja s kemijskimi in biološkimi odpadki; • izdelava razmaza in <i>citospine</i>;

<ul style="list-style-type: none"> • razloži in kritično oceni posamezne faze postopke priprave vzorcev; • opiše standardne laboratorijske metode v citopatološkem laboratoriju; • opiše pripravo vzorca za pretočno in slikovno citometrijo; • opiše arhiviranje obarvanih citoloških preparatov. 	<ul style="list-style-type: none"> • pripravlja trajne citološke preparate; • pripravlja delovne raztopine; • ravna z različnimi aparati (centrifuga, citocentrifuga, pretočni citometer, ...) in jih vzdržuje; • izvede sterilizacijo različnih vrst materialov in kontrolira uspešnost sterilizacije.
--	---

Načrtovanje kemijskih, imunokemijskih in molekularnih tehnik v patologiji.

Informativni cilji	Formativni cilji
<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiše in obvlada standardne barvne metode v histopatološkem in citopatološkem laboratoriju; • opiše pripravo vzorca za imunohistokemičnih metod in molekularnobiološke tehnike (in situ hibridizacija). 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izvaja postopke osnovnih in dodatnih barvanj citoloških in histoloških preparatov; • pripravlja reagente in delovne raztopine; • prepozna ustreznost reakcije.